

Coachen tipsar!

Träna coronasäkert på utegymmet

Därför valde jag ställning

Kenny Nyberg berättar

Tre snabba till leverantörerna

HÅLLER INTE MED BYGGNADS

Det har väl inte undgått någon att Byggnads tänker tillsätta en specialgrupp som ska granska ställningsbranschen då den anses vara en symbol för arbetslivskriminalitet. Det finns säkert mindre bra aktörer inom ställningsbranschen och troligen även inom övriga byggsektorn, men min absoluta uppfattning är att flertalet företag försöker bedriva sin verksamhet på ett sunt och lagligt sätt.

Det känns inte bra att våra anställdas fackförbund har denna inställning då vi arbetsgivare verkligen uppmanar vår personal till medlemskap i Byggnads.

Förhoppningsvis kan det gynna vår bransch framöver och alla duktiga ställningsföretag kan fortsätta konkurrera på lika villkor och ytterligare höja statusen på vårt yrke.

I detta nummer öppnar vi upp två nya uppslag, där kansliet respektive leverantörerna svarar på frågor, vilka vi hoppas blir intressanta och förhoppningsvis stående inslag framöver.

2020 har varit ett speciellt år med tanke på viruset som härjar världen över och i skrivande stund exploderar den lavinartat i vårt land. Vad jag kan utläsa har inte covid-19 påverkat vår bransch negativt än så länge och hoppas det förblir så. Min uppfattning har hela tiden varit att Sverige har agerat helt rätt baserat på våra förutsättningar gentemot övriga Europa och världen. Det verkar som att vi får leva med covid-19 ett tag även in i nästa år men fortsätter vi alla att ta vårt ansvar så reder vi ut detta under nästa år.

*Önskar alla en God Jul
och ett Gott Nytt År.*

Roger Björk, ordförande STIB

Har du några idéer som skulle kunna förbättra arbetssituationen för ställningsbyggare?

Tveka inte att kontakta kansliet:

Adress: Box 38, 294 21
Sölvesborg
Telefon: 0456-33 30 95
E-post: info@stib.a.se

14

24

26

INNEHÅLL

Krönika - Valborg en dag för tidigt	4
Kansliet sammanfattar	6
Kansliet svarar och förklarar	8
Träna coronasäkert på utegymmet	14
Mottagning och kontroll av ställning – online	18
Därför valde jag ställning	24
Tre snabba till leverantörerna	26
Lösning korsord 1/2020	29
Korsord	31

Ställningsaktuellt
Ansvarig utgivare: Roger Björk

REDAKTIONEN

Ingela Stjernberg, Håkan Carlsson, Daniel Pernikliski

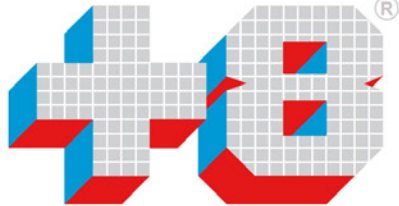
Annonsering, annonsmaterial samt manuskript avsedda för publicering i tidning sändes under adress:

Ställningsaktuellt
Box 38
294 21 Sölvesborg

Tel: 0456-33 30 95
E-post: info@stib.a.se
STIB på internet: www.stib.a.se

Produktion/Tryck:
Holmbergs i Malmö AB
Tel: 040-660 66 00
Tidningen skickas till medlemsföretagen för distribution

God Jul önskar ®
www.pluseight.com

Valborg en dag för tidigt

Låt oss kalla ställningsfirman jag jobbade på för Fix och trix AB. Den hette inte så på riktigt men man kan aldrig vara nog försiktig, med GDPR och allt. En stämning är det sista jag behöver mitt i en brinnande pandemi.

Fix och trix AB hade precis skaffat en ny pickup, en Citroën.

Det var rätt ovanat att köra den – den var lite större än de andra bilarna och växelspaken satt vid ratten. Vi kallade den för Noken för att den hade NOK i registreringsnumret.

Det luktade rätt mycket bensin i Noken den här dagen. Till slut så mycket att ögonen tårades när man hoppade in. Vi gjorde ett halvhjärtat försök att hitta någon bensindunk i bilen som hade locket löst, för det måste vara anledningen trodde vi. Men vi hittade ingen och ställningar skulle byggas så felsökningen fick vänta. När arbetsdagen var slut tog jag bilen hem.

Jag kan bara säga ungefär vilket år det var, inte exakt, men jag vet vilken tjej jag var ihop med och det ringar in det till 1995 eller 1996. Förr i tiden brukade jag alltid räkna tiden på det sättet. Det är inte så att jag försöker skryta och säga att jag hade många tjejer, men det var ett väldigt praktiskt sätt att reda ut tiden på. Med exakt precision minns jag dock datumet, den 29:e april, och det har ingenting med någon tjej att göra. Rätt imponerande kan man tycka, att minnas ett exakt datum 25 år senare. Men som historien strax kommer att avslöja finns det en mycket enkel förklaring till det. En förklaring som gör mig lite mindre speciell.

Vid ett rödljus i korsningen Ringvägen och Hornsgatan, i centrala Stockholm, började det duggregna mot vindrutan trots att det var strålande sol ute. Jag hade redan börjat köra när jag insåg att det inte var regn utan små bensindroppar som stänkte mot rutan. Sekunden senare slog eldsflammar ut vid sidorna av motorhuv och jag greps av panik.

Fast allt gick så fort hann jag fasas över hur min kollega Fred Vojne skulle reagera. (Även hans namn är påhittat av säkerhetsskäl. Han har en egen ställningsfirma nu som är medlem i STIB, och han satt dessutom nyligen i styrelsen. Så vem vet vad han skulle kunna hitta på för att sätta

käppar i hjulet för mig och min framtida karriär.) Noken var hans ögonsten och det skulle inte förvåna mig om händelsen upprör honom än i denna dag.

Bara hundra meter från korsningen finns en avfart i anslutning till en grill och en idrottsplats. Zinkensdamm IP för er som är bekanta med området. Jag gjorde en kraftig gir med bilen, tvärnitade, drog åt handbromsen och kastade mig ut. Medan lågorna steg sprang jag bort från bilen, fast förvissad om att den strax skulle explodera. Jag hade inte kommit särskilt långt innan jag erinrade mig om att det är högst osannolikt att bilar sprängs. Det krävs en perfekt blandning av bränsle, syre och tryck, något som nästan aldrig inträffar annat än i filmens värld.

Istället sprang jag fram till grillen, pekade på bilen och bad att få låna telefonen för att ringa brandkåren. Nu stod lågorna flera

meter upp i luften och först när brandkåren kom vågade jag mig fram. Ordentligt skärad ställde jag mig bredvid och tittade på, samtidigt som olustiga tankar sköljde över mig. Det kändes inte kul att behöva berätta det här för varken Fred Vojne eller för min chef Ralf Struntborg (också påhittat). För även om det inte var mitt fel kände jag mig skyldig.

Ett gäng män i trettioårsåldern gick förbi och saktade in farten, medan en av männen flinade och sade till mig ganska högt: "Men hörnu, Valborg är ju först imorrn!" Jag måste medge, såhär 25 år efteråt, att det var ganska roligt, men där och då hade jag inga större svårigheter att hålla mig för skratt.

När brandmännen till slut hade fått stopp på elden var Noken en kolbit fram till instrumentpanelen. Fullständigt kaputt. Man skulle behöva sopa upp stora delar av motorn från gatan sen. Medan

övrig brandpersonal började packa ihop drämde en av de mest garvade brandmännen igen bildörren, den hade stått öppen för att få in brandslangen. När dörren slog igen rasade fönstret ihop i små glaskuber och han började gå ett par steg mot brandbilen, stannade och vände sig om mot mig och sade: "Otur, grabben!"

Jag ringde Ralf Struntborg när jag kom hem, samlade mod till mig och gick rakt på sak. Tvärtom vad jag hade trott skrattade han så att han tjöt och ropade på sin fru att Noken hade brunnit ner! Nästa dag på jobbet frågade Fred Vojne om jag hade lyckats rädda något av värde. Jag ville gärna försvara mig med att mitt omdöme inte varit det bästa dagen innan. Jag hade ju befunnit mig i chocktillstånd. Men istället rodnade jag och tittade ner i bordet när jag svarade honom: "Instruktionsboken."

Text: Daniel Pernikliski

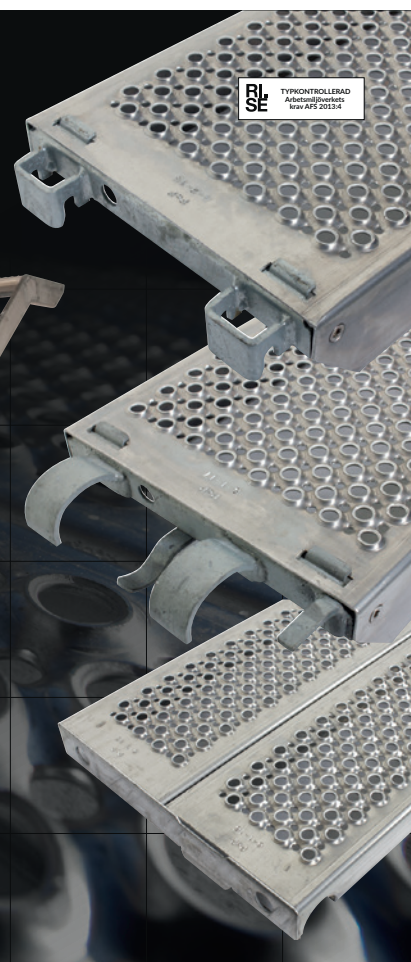
PcP

Aluminium planka, trappor och tillbehör

- Tillverkat i saltvattenbeständig aluminium
- Halksäker ovansida
- Stark i förhållande till vikt
- Hanteringsvänlig
- Patenterat kroksystem
- Passar till alla ställningssystem
- Behåll handlingsfriheten. Ni har möjlighet att leasa via Wasa Kredit.

Få ett erbjudande idag

PcP. Sverige AB +46 31 53 59 60 forsaljning@pcp-corp.se www.pcp-corp.com

Kansliet sammanfattar

STIB är i slutfasen av att färdigställa en egen hemsida för auktoriserade företag, med namnet **Säker ställning**. Syftet är att stärka och systematisera ett effektivt arbetsmiljö- och kvalitetsarbete i ställningsentreprenader.

Säker ställning omfattar rutiner och applikationer för hantering av det systematiska arbetsmiljöarbetet som är grundläggande för STIB-Auktorisation. Applikationerna syftar också till att vägleda och engagera medarbetare, skapa medvetenhet och hållbar attityd till kundvärde, kvalitet och säkerhet.

– Bland annat kan nämnas att sidorna innehåller ett digitalt verktyg för genomförande av egenkontroll av utfört arbete, egenkontrollen kan kompletteras med ”inbäddade” bilder och dokumentation, säger Håkan Carlsson, kanslichef för STIB.

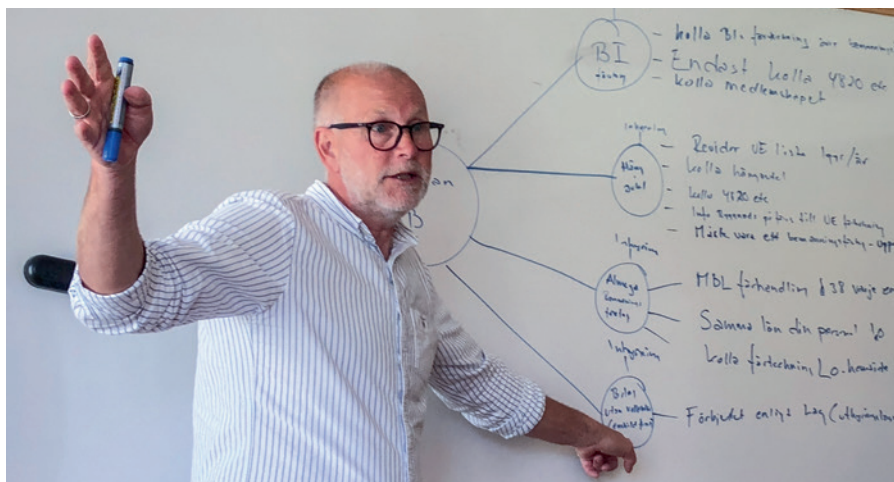
Mer information om detta kommer i ett cirkulär.

AV STIB-utbildar inspektörer

Under senare år har STIB deltagit i utbildningsaktiviteter för Arbetsmiljöverkets inspektörer. Föreningen har också i vissa fall bistått verket i samband med inspektioner för att bland annat kontrollera beräkningar. Dessa insatser har nu resulterat i att Arbetsmiljöverket ska STIB-utbilda 2-3 inspektörer inom varje region (5 st regioner) i en fördjupad utbildning för att höja inspektörernas kunskap i bland annat tolkning av beräkningar.

Medlemssidor

Sedan förra numret av Ställningsaktuellt har STIB hunnit lansera medlemssidorna, där många användbara verktyg finns tillgängliga, enbart för föreningens medlemmar. Bland annat verktyg för vindlastberäkning, rapport för arbetsplatsbesök och checklistor för dokumentation. Sidan används redan av ett hundratal och förhoppningen är att resten snart registrerar sig. Information för hur man skapar sin egen inloggning gick ut i cirkulär 21/2020. De som saknar möjlighet att komma åt cirkuläret ombeds kontakta kansliet för information om hur man går tillväga.

Höstmöte

I Prag 24-27 September skulle höstmötet 2020 gå av stapeln. Som många vet fick det ställas in och skjutas på framtiden, med anledning av rådande pandemi. Kansliet har nu i dialog med researrangören planerat in ett nytt försök till hösten 2021, den 23-26 september. Vår förhoppning är att vi då är i helt annat läge än i dag och att vi då alla är riktigt sugna på att träffas under de nyttiga och trevliga former som våra höstmöten brukar bjuda på.

Vägledning för inhyrd arbetskraft

Många företag är osäkra på vad för regler som gäller för olika typer av inhyrd arbetskraft. Reglerna skiljer sig mycket åt beroende på om det rör sig om underentreprenörer, bemanning eller inlåning. Det är heller inte alltid lätt att veta vilken sorts arbetskraft man har att göra med. Ett vanligt misstag är att många företag tror att de har underentreprenörer, när det i själva verket rör sig om bemanning. För att göra det här begripligt har STIB tagit fram en vägledning, där man enkelt klickar sig fram bland olika alternativ och får reda på vilka regler som gäller i just det fallet. Information om detta gick ut i cirkulär 29/2020.

Revidering av auktorisationen

Enligt plan påbörjades revisionen av auktoriserade företag efter sommaren. Men halvvägs in i november tvingades STIB avbryta arbetet och skjuta det på framtiden på grund av Corona. Det kommer att återupptas så fort läget tillåter. Av de företag som hann revideras var det några företag som inte tagit tillräckligt stora kliv framåt

vad det gäller att åtgärda de brister som revisionen tidigare noterade. Kraven skärps nu och om man inte åtgärdar dem kan det sluta i att man förlorar sin auktorisation. Men på det stora hela har nivån höjts.

– Det är nu tredje året vi reviderar och det vi kan se är att både mindre och mer allvarliga brister som vi tidigare har noterat har börjat rättas till. Man börjar få in rutiner för att få bort dem. Ibland har man inte fått bort dem helt och hållet men man är på god väg, säger Håkan Carlsson.

STIB har kommit en bit på vägen med beställarhandledningar. Man tittar just nu på hur man kan guida beställarna till ett bra förfrågningsunderlag, och hur man på ett enkelt sätt kan jämföra auktoriserade företag med andra.

BYN 4.0

Byggbranschens yrkesnämnd (tidigare Byggingustrins yrkesnämnd) har gjort stora ändringar vad det gäller hanteringen av lärlingar i det nya yrkesutbildningsavtalet. För ställningsbyggare, där det redan finns ett samarbete mellan STIB (Ställningsakademien) och BYN, behöver vissa tekniska knutar lösas innan det börjar gälla fullt ut. I början på nästa år beräknas allt vara klart och då kommer vi bland annat att gå över i ett helt nytt sätt att registrera lärlingar. Tillsvidare sker det som det har gjort tidigare och vi kommer att gå ut med information innan det nya systemet börjar gälla.

Text och bild: Daniel Pernikliski

Fallsafe Online Nordic AB blir **Ekmans Safety AB**

Vi fortsätter att leverera samma högkvalitativa utbildningar och säkerhetsprodukter men nu under Ekmans Safety AB.

Inom kort välkomnar vi er till vår nya webb och E-handel. (Nuvarande www.fallsafeonline.se)
Samma organisationsnummer men ett nytt namn.

Vi finns på vår gamla adress:
Isolatorvägen 11, 291 62 Kristianstad och har samma telenr: **044-103499**

Våra nya mailadresser är **info@ekmanssafety.com**
Våra gamla mailadresser kommer att fungera en tid framöver.

Vi önskar er
God Jul & Gott Nytt År!

Ekmans Safety

Kontakta oss gärna angående:

- Utbildningar • Fallskyddsprodukter • Fasta system
• Besiktning inkl Produktpårning till användare • Föreläsningar

Kansliet

svarar och förklarar

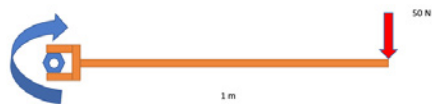
Under rubriken kansliet svarar och förklarar har du möjlighet att få svar och förklaringar på frågeställningar du stöter på inom ställningsbranschen. Har inte just din frågeställning publicerats? Ställ den till kansliet på info@stib.a.se. I detta nummer ger vi svar på följande frågor:

1) Hur mycket klarar en fast respektive en rörlig koppling i drag och tryck?

Svar:

Värden för hållfasthet och styvhet för olika typer av kopplingar, såsom exempelvis rätvinkliga-, vridbara- och skarvkopplingar anges i SS-EN 74-1:2005, och vi kommer här svara på vad som gäller för rätvinklig (fast) koppling och vridbara (rörlig) koppling.

Vid såväl provningar som vid användande av kopplingar ska skruvförbandet dras åt till ett vridmoment av 50 Nm (Newtonmeter). Ett vridmoment av 50 Nm uppnås genom att man exempelvis ansätter en kraft på 50 N (5 kg) på ett en meter långt dragskaft till en hylsa för kopplingens mutter (se bild)

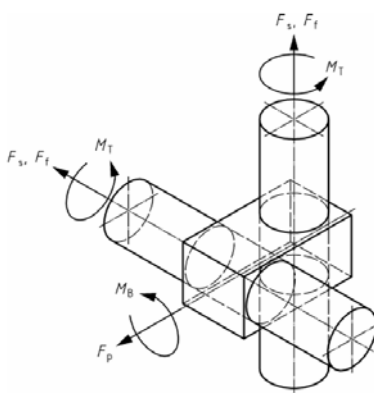
Moment gällande 50 Nm fungerar så här:

- Hävstång 1 m – 50 N (5 kg)
- Hävstång 0,5 m – 100 N (10 kg)
- Hävstång 0,15 m (ställningsnyckel) ≈ 333 N (≈ 33 kg)

Kopplingar delas in i klasserna A, AA, B och BB, det är bara klass B som är tillåtna i Sverige.

Tabell 1 och 2 visar vilka bärförmågor som gäller för rätvinkliga- och vridbara kopplingar.

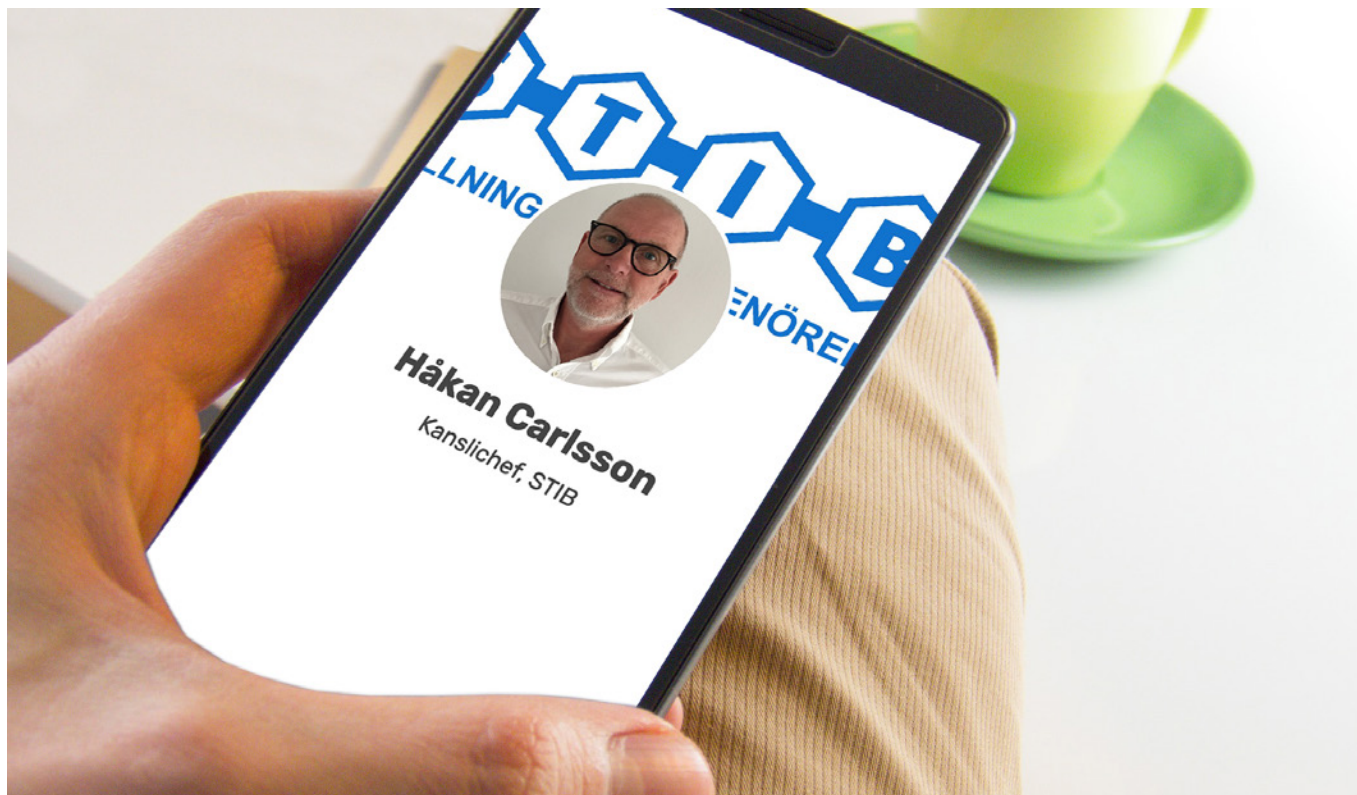
Tabell 1 Bärförmåga rätvinklig koppling klass B (se figur 1)				
Konstruktionsparameter	Beteckning	Last	Provningsvärde	Tillåtet värde
Rätvinklig koppling				
1. Glidmotstånd	F_s	kN	15,0	9,1
2. Brottmoment	M_B	kNm	0,8	0,48
3. Isärdragningskraft	F_p	kN	30,0	18,2
4. Rotationsmoment	M_T	kNm	0,13	0,079
5. Brottkraft	F_f	kN	30,0	18,2

Figur 1 – Krafter och moment för rätvinklig koppling

1. Glidmotstånd F_s : Är kraften som uppstår när man försöker dra ut röret ur kopplingen.
  - Tidigare hade man två värden för denna kraft,
  - När man hänger något i röret – kraft åt ett håll – 12,0 kN,
  - När man använder en koppling för att hålla ett väggfäste – Kraft både in och ut (drag och tryck) – 8,0 kN.
  - Numera har man bara ett värde för denna kraft – 9,1 kN

2. Böjmoment M_B : Är momentet som krävs för att vrida sönder en koppling – Kan t ex vara en konsol som bara sitter fast med en koppling i spiran – 0,48 kNm – 48 kg som ändpunktlast på ett 1 m långt rör eller 96 kg på ett 0,5 m långt rör.
3. Isärdragningskraft F_p : Är den kraft som krävs för att dra sönder kopplingen vinkelrät mot röret – Kan t ex vara tvärbommar i en rörkopplad ställning – 18,2 kN.
4. Rotationsmoment M_T : Är det moment som krävs för att vrida röret i kopplingen – 0,079 kNm – Om man som i exemplet ovan gällande konsol istället för att sätta fast konsolen med en koppling i spiran sätter fast en koppling i en följare så blir den tillåtna ändpunktlasten 7,9 kg på ett 1 m långt rör eller 15,8 kg på ett 0,5 m långt rör.
5. Brottkraft F_f : Är den kraft som krävs för att dra isär rören – 18,2 kN

Tabell 2 Bärförmåga vridbar koppling klass B (se figur 2)				
Konstruktionsparameter	Beteckning	Last	Provnings värde	Tillåtet värde
Vridbar koppling				
1. Glidmotstånd	F_s	kN	15,0	9,1
2. Brottstyrka	F_t	kN	20,0	12,1

När man använder en vridbar koppling t ex ett diagonalstag kan den bara ta upp en typ av kraft, nämligen den kraft som ligger i linje med röret i diagonalstaget. När kraften blir tillräckligt hög så kan två saker inträffa:

- Kopplingen glider på röret - F_s
- Kopplingen delar sig i det rörliga nitförbandet mellan de båda delarna - F_t

För oss som ställningsbyggare spelar det ingen roll vilken av sakerna som inträffar först, men båda varianterna ska testas i lab och kopplingen måste klara angivet värde för att klassas som B koppling.

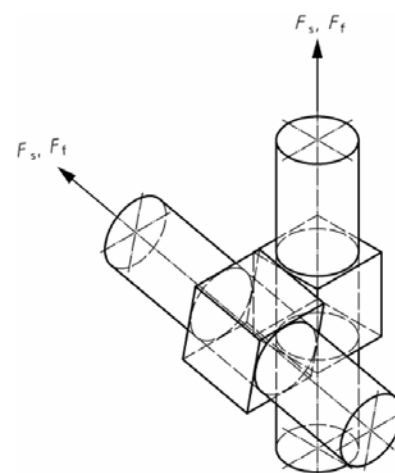
Tidigare hade man två värden för denna kraft,

- När man hänger något i röret – kraft åt ett håll – 7,0 kN,
- När man använder en koppling för att hålla ett väggfäste – Kraft både in och ut (drag och tryck) – 5,0 kN.

- Numera har man bara ett värde för denna kraft – 9,1 kN

För att ovan angivna värden ska gälla krävs förutom att kopplingarna ska vara typkontrollerade och av klass B även följande:

- Att kopplingarna används på ställningsrör med 48,3 mm i diameter,
- Att kopplingarnas åtdragningsmoment är 50 Nm,
- Att kopplingarnas är väl smorda. För de typer kopplingar som är konstruerade för att inte smörjas ska detta framgå av produkthandboken samt att undantaget från att smörja endast gäller just de specifika kopplingarna,
- Att rören minst går igenom hela kopplingens längd (normalt 25 mm förbi överfall/läpp),
- Att kopplingarna i övrigt inte är skadade.

Figur 2 – Krafter för vridbar koppling

2) Måste det vara fotlist överallt i en ställning? Så även när den byggs?

Svar:

Följande gäller när man använder ställningar för att utföra ett arbete eller som tillträdesled:

Arbetsplan på en ställning där fallhöjden är 2 m eller mer ska ha ett skyddsräcke som består av överledare, mellanledare och fotlist. Fotlisten ska normalt nå upp till 150 mm ovanför arbetsplanets nivå. Även på tillträdesleder till ställningar ska det finnas fotlister.

På rullställningar behövs dock fotlister enbart på det plan man arbetar från, som så gott som alltid är det översta planet.

På de delar av ställningen som varken används för arbete eller tillträde kan fotlist utelämnas. Fotlist behövs normalt inte heller längs med trappans lutning (s.k. trapplöp), eller när skyddsräcket består av en godkänd nätförsedd grind som täcker ned till arbetsplanet eller annat som ger motsvarande skydd.

Följande gäller under uppförande eller nedmontering av ställning:

Efter att det till Arbetsmiljöverket framkommit att det saknades tydliga regler om vilket fallskydd som erfordras när man uppför och monterar ned ställningar utfärdade verket ett ställningstagande daterat 2018-05-08 med verkets beteckning 2018/025167.

I ställningstagandet förordar man likt ställningsföreskriften att det bästa sättet att skydda sig mot fall är om skyddsräcket redan är på plats när man kommer upp på nästa nivå (förmonterat räcke). Ett annat bra sätt är att montera ett tillfälligt skyddsräcke, som skjuts upp till nästa nivå underifrån. Om inget av dessa två sätt är möjligt, kan man montera det ordinarie räcket från arbetsplanet och vara skyddad mot fall med personlig skyddsutrustning. Man konstaterar dock att de två förstnämnda metoderna innebär att endast över- och mellanledare finns på plats under uppförandetiden. Fotlist monteras så gott som alltid när alla andra komponenter är på plats, och då utan att ställningsmontören har personligt fallskydd.

Ställningstagandet kom fram till följande slutsats:

När man ställer krav på fallskydd vid uppförande och nedmontering av ställningar bör följande formulering enligt nedan användas:

1. *Risken för fall till lägre nivå vid uppförande, väsentlig ändring och/eller nedmontering av ställning är undanröjd genom att skyddsräcke används. Skyddsräcket ska ha en hållfasthet och vara fastsatt på ett sådant sätt att det står emot de belastningar som det utsätts för. Skyddsräcket ska minst bestå av överledare och mellanledare (alternativt ge motsvarande skydd på annat sätt) samt vara minst 950 mm högt.*
2. *Om inte fallskydd i form av skyddsräcke enligt punkt 1 kan användas på grund av arbetets art ska personlig fallskyddsutrustning användas.*

Följaktligen är slutsatsen i Arbetsmiljöverkets ställningstagande att över- och mellanledare är tillräckligt som skydd mot fall vid uppförande, väsentlig ändring och/eller nedmontering av ställningar.

3) Lastklassen på innerkonsol. Varför kan inte arbetsmiljöverket ändra regeln?

Svar:

Vi förmodar att frågan gäller lastklasser på innerkonsol för ställningar som används för murningsarbeten och där dimensioneringskraven i SS-EN 12811-1:2004 för konsoldelar lägger hinder för önskvärda bredder på innerkonsolen.

I AFS 2013:4 föreskriver Arbetsmiljöverket att ställningar ska dimensioneras en-

ligt svensk standard SS-EN 12811-1:2004 eller enligt något annat underlag med motsvarande säkerhetsnivå. Vad det gäller dimensioneringskraven för arbetsplan med konsoldelar föreskriver denna standard att "Arbetsplanets samtliga konsoldelar skall kunna uppta den nyttiga last som är angiven för arbetsplanet" i en anmärkning till detta föreskrivna krav kan man också utläsa "Om konsoldelarnas olika nivåer skiljer sig mer än 250 mm i höjdd, kan de ha andra lastklasser" Detta innebär att så länge konsoldelarna ligger i samma höjd, eller med mindre höjdskillnad än 250 mm i förhållande till huvudarbetsplanet måste konsoldelarna uppta samma nyttiga last som huvudarbetsplanet.

För murarställningar krävs oftast minimum lastklass 5, detta innebär då att konsoldelar som ligger i samma höjd, eller med mindre höjdskillnad än 250 mm också behöver uppnå denna lastklass, vilket innebär begränsningar för konsolens bredd.

STIB har haft en dialog med Arbetsmiljöverket gällande ett generellt undantag för dimensioneringskravet i standarden, detta eftersom såväl murare som ställningsentreprenörer anser att detta borde vara möjligt eftersom konsoldelar på denna typ av ställningar i princip inte belastas med mer än personlast. Svaret från arbetsmiljöverket var att de inte utfärdar ett generellt undantag men lämnar öppet för möjligheten att inkomma med begäran om undantag i enskilda fall.

Text: Håkan Carlsson

Oanmälda kontroller i byggbranschen

Åtta myndigheter har under två veckor, i september i år, genomfört oanmälda kontroller på över 150 företag. Över 230 arbetsmiljörisker upptäcktes och i ett 30-tal av dem var bristerna så allvarliga att Arbetsmiljöverket beslutade om ett omedelbart förbud mot att utföra arbete.

Arbetsmiljöverket har också hittat ett 20-tal fall av misstänkta brott mot utstationeringslagen om utländsk arbetskraft i Sverige.

Arbetsmiljoverket.se

PETEX

Täck

- ✓ Bredare sortiment
- ✓ Effektivare leveranser
- ✓ Hämtdepåer

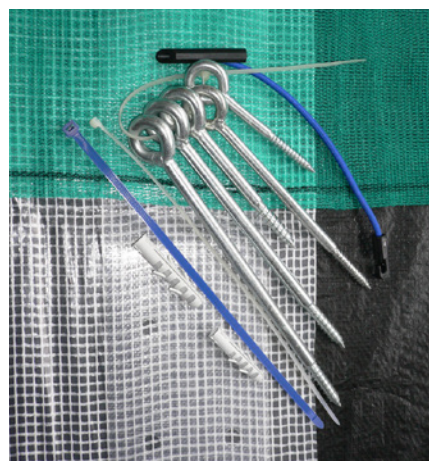
Ring Peter, 070-424 35 45, eller besök vår hemsida.
Välkommen!

P.S.P. Speditionsvägen 27, 142 50 Skogås
petex@pspinternational.se
INTERNATIONAL AB www.pspinternational.se

PETEX

Täck

Ett väderskydd av högsta kvalitet för
alla typer av byggnadsarbeten

Fråga alltid P.S.P. om
Petex® Täck väderskydd och tillbehör!

Krocktest med hantverkarbilar

Folksam har gjort krocktester med hantverkarbilar för att undersöka hur fastsurrad last påverkar säkerheten i jämförelse med lös last. Ett område som det inte finns mycket forskning kring. På bilar som använder hyllsystem gjorde krocken att infästningarna lossnade och trängde in i kupén. Både mellanväggen, stolarna och ryggstöden pressades framåt och dockorna fick stor påverkan på bröstkorgen och underbenen. Testet visar också att lös last ökar skaderisken avsevärt då lasten slungas mot mellanväggen som ger efter. Eftersom hantverkare lastar relativt tung last bör skiljeväggen mellan lastutrymme och kupé vara kraftig nog för att stå emot eventuell lättare lös last.

Byggnadsarbetaren

Hur ställningsbranschen står sig mot Corona

STIB skickade ut en enkät till sina medlemsföretag för att ta reda på hur de drabbats av Covid-19. Alla har påverkats i någon grad, men vissa väldigt lite och vissa klart kännbart. I förhållande till de flesta andra branscher har man dock klarat sig bra.

Under hösten har vi sett en utveckling av spridningen av Covid-19 som med stor sannolikhet kommer att påverka bygg- och industrisektorn på ett eller annat sätt.

I augusti i år gick Byggföretagen ut med

en undersökning bland sina medlemmar om deras påverkan av pandemin, och 60-70 procent upplevde bland annat uppskjutna byggstartar och minskad orderingång. Men det var byggbranschen i stort och STIB ville få en bättre bild av just hur ställningsbranschen hade påverkats och gjorde därför en egen enkät.

Underlaget är för klen för att kunna dra några statistiska slutsatser, men man kan ändå ana trender, och dem redogör vi för här.

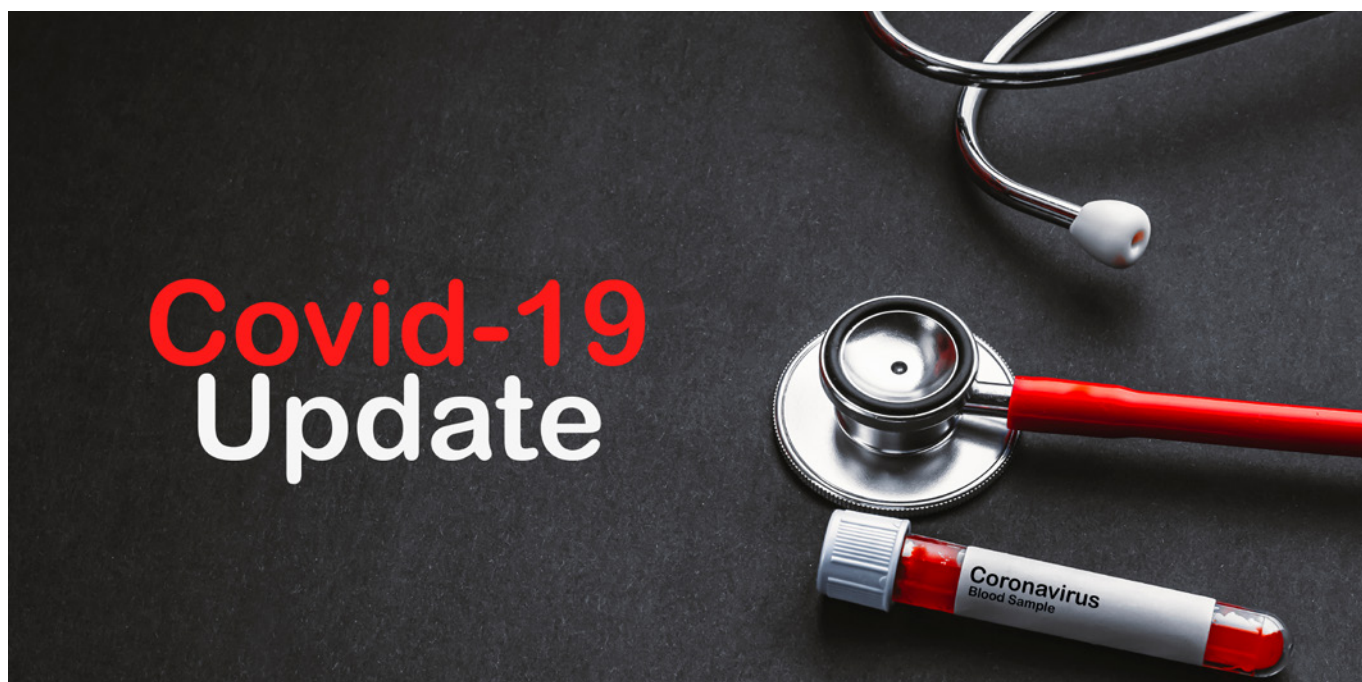
Det mesta tyder på att ställningsbranschen har klarat sig bättre än byggbranschen i övrigt. Ungefär vart fjärde företag har upplevt uppskjutna byggstartar,

medan få har fått säga upp personal. Flera stycken uppger att de har fått anställa istället.

I stort sett alla har haft betydligt fler sjukskrivningar än vanligt. Men med tanke på de restriktioner vi har i samhället i stort, att stanna hemma om man känner sig lite krasslig, vore allt annat konstigt.

–Vad som kan konstateras av de inkomna svaren och de samtal som kansliet haft med medlemsföretag har branschen än så länge kommit lindrigt undan belägningsmässigt, men trots detta får vi nog förbereda oss på lite kärvarer tider framöver, säger Håkan Carlsson.

Text: Daniel Pernikliski

Konkurserna minskar – oron ökar

Enligt statistik från UC minskar konkurserna i byggbranschen i oktober månad med 20 procent, jämfört med oktober förra året. Många företag har fått en kraftigt minskad omsättning men kunnat uppväga det med betydligt lägre kostnader. En starkt bidragande faktor har varit stödåtgärderna från staten, såsom möjligheten till korttidspermittering och övertagandet av ansvaret för sjuklönen. Samtidigt varnar en fem-

tedel av Byggföretagens medlemmar om varsel visar en undersökning som de gjort under hösten. Utöver det har 14 procent av deras medlemmar redan varslat. Även om byggbranschen varken drabbades först eller hårdast i början ser man nu med oro på framtiden, med minskad orderingång och fortsatt nedgång i byggkonjunkturen.

Byggvärlden

HAKI – byggnadsställningar och väderskydd för temporära arbetsplatser

SÄKER – produktutveckling, kvalitetssäkring och modern produktion

ENKEL – ett fåtal grundkomponenter till både ställning och väderskydd

FLEXIBEL – teknisk support, utbildning och finansiering

PRODUKTIV – effektiviserar ert dagliga arbete

Kontakta oss så hjälper vi dig 044 - 494 00 · 031 - 18 08 60 · 08 - 500 290 45 · www.HAKI.com

STÄLLNINGSAKTUELLT 13

Träna **CORONASÄKERT** på utegymmet

Kroppen, knoppen och hjärtat – på utegymmet får alla delar en rejäl boost - och träningen är coronasäker. Coachen Linda Celer och ställningsmontören Bella Johansen visar hur man gör.

Med ett högt läge, på Strömlidabacken i Piteå, finns ett av stans utegym. Här tar ställningsbyggaren Bella en paus från jobbet när hon drillas i övningarna av instruktören Linda.

Utegym finns runtom i hela Sverige. De är gratis och med redskapens hjälp får kroppen en rejäl genomkörare.

– Det går att köra samma övningar som på ett vanligt gym och det bästa är att mixa styrketräningen med pulshöjare. Den friska luften får man på köpet, säger Linda Celer som cyklat upp på berget. Hon vill slå ett extra slag för just utomhusträning och vardagsmotion.

Ställningsmontör i fem år

Bella Johansen har jobbat som ställningsmontör i fem år. Hennes pappa jobbar i branschen och redan i tonåren sommarjobbade Bella med sortering och inventering.

– Efter gymnasiet fick jag jobb i hemtjänsten men insåg snabbt att både arbetstider och lön var så mycket bättre i ställningsbranschen. Men jag fick tjata lite

på pappa, hans första kommentar var att ställningsbyggande nog var för tufft för en tjej. Det har han fått äta upp, skrattar Bella och säger att hon absolut inte vill bli betraktad som den där enda exotiska tjejen i arbetslaget.

– Jag vill var en i gänget och jag vill att man ser på mig som på alla andra, och det tycker jag att man gör. Vi har världens bästa arbetslag här i Piteå och även om själva jobbet kan vara enformigt så blir arbetsdagarna omväxlande eftersom vi byter miljö och arbetskompisar hela tiden.

Bra med stark mage

Bella är en tjej som alltid har idrottat. Hon spelade fotboll tills hon var 22 och nu både

Bella Johansen

FAKTA

Namn: Bella Johansen

Ålder: 26

Gör: Ställningsmontör på Bergnäsets ställningsmontage

Bor: I Arvidsjaur

Familj: Sambon Simon, 33

Tränar: Simning och jogging. Målet är att springa 15 kilometer på två timmar

FAKTA

Namn: Linda Celandar

Ålder: 44

Gör: Träningscoach med företaget Aktiv med Celandar

Bor: I Piteå

Familj: Sonen Leo, 9

Tränar: Cyklar, powerwalkar, tränar styrketräning och pilates

Linda Celandar

simmar och springer hon. En krånglande rygg har tvingat henne att vara sjukskriven ett par omgångar.

– Jag har fått rehabövningar av sjukgymnasten, men de är ju så tråkiga att jag slutar med dem så fort ryggen är ok, säger Bella som är redo att ta sig an utegymmets träningspass med öppet sinne.

– En krånglande rygg behöver magstöd! Det är ju vår inre korsett som håller upp kroppen och bär oss igenom livet. En stark bål är viktig när man har ett tungt kroppsarbete. Genom basövningarna får magen en genomkörare, säger träningscoachen Linda och introducerar Bella för träningsredskapen i trä, som alla vid en första anblick ser likadana ut, men visar sig vara redskap för allt ifrån marklyft till bänkpress.

Mixar styrka och pulshöjare

Linda rekommenderar uppvärmning genom att jogga lite fram och tillbaka.

– Intervaller är något jag tipsar alla om. Många har svårt att tänka sig att jogga fem kilometer i ett sträck, men att springa mellan två lyktstolpar känns överkomligt. Intervaller är dessutom världens bästa sätt att öka konditionen.

Mage, rygg, ben, bröst, axlar och armar – övningarna i utegymmet ger en allsidig träning av kroppen, och mellan övningarna petar coach Linda in pulshöjare i form av upphopp och snakeröppningar.

De flesta övningarna går som en dans men vissa övningar är klurigare. Bella hittar snabbt rätt teknik och klarar till och med av att göra tuffa dips.

– Det märks att Bella är van att träna. Hon är stark! säger Linda.

Se trängingsschema på kommande sida.

Text och foto: Birgitta Lindvall Wiik

Digitala tomater

Färska lokalodlade grönsaker året runt, mitt i stan, möjliggörs genom att växthus värms med restvärme från datacenters.

Det är idén bakom projektet Digitala tomater som i en ny förstudie presenterar en lösning där urbana växthus byggs i direkt anslutning till modulbyggda datacenters. Fredrik Olson, arkitekt på Greenhouse Living, menar att en stor del av vår klimatpåverkan kommer från maten vi äter. Det räcker inte att hitta lösningar för energieffektivisering, transporter och hållbart byggande, utan vi måste också hitta modellen för verkligt hållbar matproduktion. En del av lösningen är att kraftigt öka andelen mat som produceras i städer.

Svensk Byggtidning

UTEGYM – träningsprogram

Utegyms finns överallt och träningsredskapen är ofta desamma. Coach Linda rekommenderar uppvärmning i cirka tio minuter. Jogga dig varm! Kör två varv i utegymmet, med 12-15 repetitioner av varje övning. I alla övningar gäller att aktivera magmusklerna. Kläm in pulshöjare – exempelvis upphopp – mellan styrkeövningarna så får hjärtat jobba och du håller dig varm.

Situp-ramp.

Lägg dig på rygg med huvudet nedåt. Haka fast fötterna och gör situps. Det blir extra jobbigt om du gör övningen med armarna uppåttsträckta. Då får de inre magmusklerna en extra utmaning!

Upphoppsstubbar.

Hoppa upp och ner på stubben. De brukar finnas i olika höjder och upphopp är ett roligt alternativ som pulshöjande övning. Träna både flåset och benen/rumpan. Bänkpress. En basövning för överkroppen. Lägg dig så att stangen ligger över bröstet, ha ett brett grepp om stangen och pressa uppåt. Sänk stangen sakta. Upprepa. Jobba med motstånd!

Knäböj.

Placera stangen på övre delen av dina skuldror. Greppa stangen med en handbredd eller två, utanför axlarna. Stå höftbrett och se till att ställa fötterna en bit framför dig så att ryggen är rak när du knäböjer. Gå ned så djupt du kan och res dig. Upprepa.

Axelpress.

Greppa stangen strax utanför axelbredd, pressa upp stangen över huvudet och sänk den med motstånd. Upprepa. Övningen stärker axlar och armar.

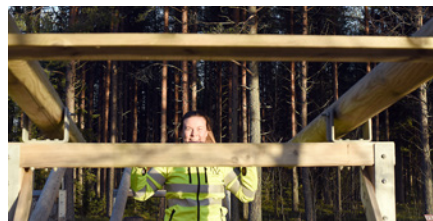
Marklyft.

Greppa stangen med båda händerna. Se till att stangen är nära kroppen. Utgå från en position med böjda ben och en neutral rygg där fällningen kommer från höften. Driv fram höften och räta ut benen, spänn skinkorna! Fäll sedan höften så du kommer tillbaka till startposition och upprepa. Marklyft är en komplex övning som stärker nästan hela kroppen.

Latsdrag.

Greppa stangen axelbrett. Dra ner stangen framför bröstet. Kom ihåg att hålla emot när du låter stangen komma upp igen. Pressa upp stangen på nytt. Övningen tränar den övre ryggen, men även biceps.

Dips.

Börja rörelsen med raka armar. Sänk dig sakta tills axlarna är i linje med armbågarna. Pressa dig sedan tillbaka till startläget. Det här är en svår övning, som kräver både styrka och rätt teknik. Börja med att bara hålla upp kroppen på raka armar och öka svårighetsgraden i takt med att du blir starkare. Muskler som tränas är bröst och armar.

Snakerope.

Två kraftiga rep slås i marken med full kraft i upprepade rörelser. Stå höftbrett med böjda ben och ta i med hela kroppen, böj på benen och pendla med armarna upp och ner, så att det blir små vågrörelser på repet. Det här är en riktig pulshöjare och svårighetsgraden går att variera.

Mottagning och kontroll av ställning – online

STIBs beställarkurs Mottagning och kontroll av ställning har länge varit populär bland flera beställarföretag. Dock är det inte helt lätt att få ihop det logistiskt – och inte blev det lättare av Corona. Nu kan STIB erbjuda en onlineutbildning.

Det började som en liveinspelad föreläsning, för att ett planerat kurstillfälle i Värmland inte skulle behöva ställas in till följd av de reserestriktioner Covid-19 har medfört. Kursen fungerade utmärkt och deltagarna var väldigt nöjda. För läraren, kanslichef Håkan Carlsson, innebär det att mycket tid som hade gått till resor och hotellnätter frigjordes till annat.

Med den erfarenheten bakom sig beslutade STIB att kursen skulle finnas tillgänglig att gå som onlineutbildning på Ställningsakademin. I första hand är det nu den som erbjuds när företag vill gå kursen.

– Utbildningen är uppdelad i tre filmer där vi går igenom olika ställningstyper,

vilka utbildningskrav som ställs för respektive typ och på vilket sätt de lämpar sig bäst. Vi går också igenom vilken dokumentation som ska finnas till en överlämnad ställning samt vad som är viktigt att kontrollera i och kring en ställning. Ett viktigt exempel är att den ska vara korrekt dimensionerad, säger Håkan Carlsson.

Det finns flera stora fördelar med att hålla utbildningen online. Dels behöver läraren inte resa land och rike runt för att hålla kurserna, och dels innebär det att företagen inte behöver vänta på ett specifikt tillfälle för att gå kursen. Den finns tillgänglig 24 timmar om dygnet, och materialet finns kvar för deltagaren efter att de är klara med kursen. Det gör att man har möjlighet att gå tillbaka för att friska upp sina kunskaper.

Ett dilemma tidigare har varit att företag behövt anmäla sig med ganska många deltagare för att kursen ska vara ekonomiskt genomförbar. Nu räcker det med att en enda deltagare vill gå kursen. Det öppnar upp dörren för mindre beställare.

Flera beställare har redan testat kursen och utan undantag vill de återkomma med fler deltagare. Bland våra stora beställare finns Vattenfall som ska lägga in kursen i sin utbildningskatalog. Därmed blir den tillgänglig för deras anställda, inom en rad olika underverksamheter.

– Trots att utbildningen bara har funnits

i ett par månader har den redan visat sig populär i beställarledet. Framförallt är det nog flexibiliteten för eleven som uppskattas. Inom ett par månader är tanken att den även ska kompletteras med en film där vi förevisar viktigt att kontrollera gällande ställningar och väderskydd, säger Håkan Carlsson.

Vi har alla att vinna på att tala samma språk, och det är det Mottagning och kontroll av ställning bland annat syftar till. En ställning kan se ut på tusentals olika vis och det är omöjligt att konkurrera rättvist med andra företag så länge det beställs ”en ställning”. För beställaren innebär det att det blir betydligt lättare att jämföra anbud, om beställningen är rätt preciserad. Genom att beställa rätt ställning från början slipper de också oplanerade ändringar och tillbyggnader, vilket sparar dem både tid och pengar.

Många beställare känner heller inte till att de har samma ansvar som ställningsföretagen att kontrollera ställningen, och att de tar över ansvaret efter överlämnandet. Med rätt kännedom om vad man ska kontrollera ökar tryggheten för beställaren.

STIB vill därför uppmana alla medlemsföretag att ta det här vidare till sina beställare. Det är den effektivaste marknadsföringen. Medlemsföretagen vet också var den skulle behövas som allra bäst.

Text: Daniel Pernikliski

Illustration: Christina Heitmann

STIB välkomnar nya medlemmar

Borås StällningsService AB, Borås

Heab Sydställningar AB, Malmö

P & L Byggställningar AB, Linköping

PEPT OY AB Filial, Skelleftehamn

Samenta AB, Stockholm

Sebastian Juhlin Ställningsentreprenad AB,

Kristianstad

Stilab AB, Luleå

Nyhet! PERI UP Easy med integrerat fallstopp

PERI UP Easy är den innovativa ställningen som kombinerar högsta säkerhet och kostnadseffektivitet på ett idealiskt sätt.

PERI UP Easy's låga vikt har resulterat i väsentligt reducerad monterings- och demonteringstid. Eftersom skyddsräcken till nästa nivå monteras underifrån kan arbetet utföras säkert och utan personligt fallskydd. PERI UP Easy är också kompatibel med modulställningen PERI UP Flex vilket möjliggör arbete i komplicerade projekt.

Vill du veta mer? Titta in på, www.peri.se
Kontakta oss gärna!

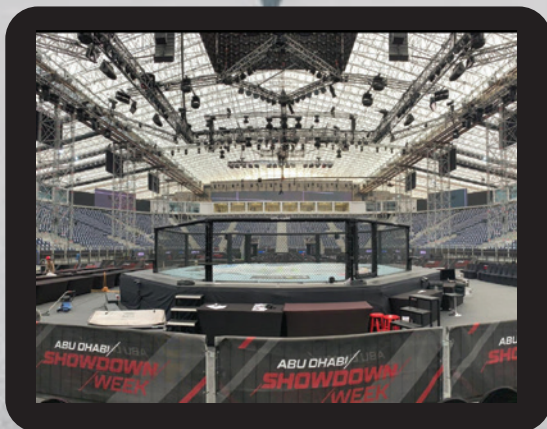
**Form
Ställning
Plywood
Konstruktion**

www.peri.se

Vi hjälper er med hela ställningsprojektet!

- Fasadställningar
- Rullställningar
- Väderskydd
- Beräkningar

BYGGSTÄLLNING & VÄDERSKYDD

HK/LAGER GÖTEBORG • Marieholmsgatan 134 B • 415 02 Göteborg • Vx 031-26 60 60
LAGER STOCKHOLM • Tegelbruksvägen 2 A • 746 30 Bålsta • Vx 08-33 20 20
A-P Ställningsprodukter AB

info@assco.se • assco.se

*God Jul &
Gott Nytt År!
önskar vi på Assco*

Ställningsbranschen punktmarkeras

Byggnads tillsätter en styrgrupp bestående av experter inom osund konkurrens som ska granska ställningsbranschen ingående. De menar att branschen utvecklats till en symbol för arbetslivskriminalitet, något som Håkan Carlsson, kanslichef för STIB, inte alls håller med om.

Förutom brister i arbetsmiljön så handlar det om för låga löner, osäkra anställningar och i vissa fall ren kriminell verksamhet, menar Byggnads.

Håkan Carlsson menar att det absolut förekommer oegentligheter i branschen men tycker att Byggnads beskrivning är felaktig.

– Jag håller inte med om det generellt. Vi har många ställningsentreprenadföretag

som är väldigt duktiga och tyvärr så hamnar de i skuggan av eventuella ställningsbolag som inte följer kollektivavtalet. Men att därmed säga att en hel bransch är dålig håller jag definitivt inte med om, säger han till Byggnadsarbetaren.

Genom initiativet vill man städa upp i branschen och arbeta för sund konkurrens och för att hålla kriminaliteten borta. Men det handlar lika mycket om att värna om

liv och hälsa för byggarbetarna. Specialgruppen ska bland annat granska inhyrning, bemanning, löner traktamenten och semesterersättning – att företagen följer kollektivavtalen.

– Vad jag förstår handlar det om att få till en sundare konkurrens och det tycker vi är bra. Så finns det brister i branschen när det gäller att följa gällande kollektivavtal, medvetna eller inte medvetna brister, så är det bara bra om vi kan komma till rätta med det, säger Håkan Carlsson till Byggnadsarbetaren.

Även STIBs ordförande, Roger Björk, ser positivt på alla krafttag som tas mot osund konkurrens, och han håller med om att det finns problem i branschen som behöver åtgärdas. Men han menar att det finns många seriösa företag inom föreningen som kämpar för en sund marknad med konkurrens på lika villkor.

– Vi välkomnar alla initiativ och åtgärder som vidtas för att främja den sunda konkurrensen, men att utmåla hela vår bransch som ”symbol för arbetslivskriminalitet” tycker jag inte är en rättvis beskrivning. Samtidigt uppmanar jag alla medlemsföretag att med transparens och i övrigt vara behjälplig i Byggnads kommande kontroller, säger Roger Björk.

Specialgruppen ska bland annat granska inhyrning, bemanning, löner traktamenten och semesterersättning – att företagen följer kollektivavtalen.

Håkan Carlsson pekar på ett stort problem när tider och löner granskas. Han menar att även om det handlar om fusk och kriminalitet i vissa fall, så handlar det i många fall om okunskap. Många ställningsbyggare vill arbeta in tid för att sedan kunna vara lediga längre, med betalning. Det i sig är inga problem så länge man har förhandlat om det skriftligen.

– Vad många arbetsgivare däremot missar är att de är skyldiga att betala OB-tillägg, även när initiativet kommer från arbetstagaren. Det är ingenting som går att förhandla bort, säger Håkan Carlsson.

Förra året, under Byggnads arbetsmiljövecka, gjorde de ett stort antal kontroller av byggnadsställningar och upptäckte brister på två tredjedelar av alla ställningar. Det är något som fackföreningen lutar sig mot i sin beskrivning av branschen. Men Håkan Carlson berättar att det ger en snedvriden bild.

– Efter Byggnads arbetsmiljövecka satt vi ner med Arbetsmiljöverket och gick igenom flera av nerslagen. Det visade sig då att många av de påstådda bristerna inte alls var brister, utan att det rörde sig om missförstånd och okunskap hos kontrollanterna, säger Håkan Carlsson.

Byggnads styrgrupp kommer även att utveckla metoder för att samverka med, och tipsa myndigheter som arbetsmiljöverket, polis och skatteverket. Det är någonting som STIB välkomnar, men Håkan Carlsson tycker att branschföreningen borde ha fått en inbjudan till att delta i det här arbetet.

– Det kan jag tycka. Det ligger i branschföreningens och de seriösa företagens intresse att främja sund konkurrens och självklart är vi för att få bort brister i branschen, säger han till Byggnadsarbetaren.

Text: Daniel Pernikliski

Små kommuner lockar storföretag

Storföretag som etablerar sig i små kommuner får stor påverkan på sina orter. Northvolt i Skellefteå, Amazon i Eskilstuna och Facebook i Luleå är några exempel. Det leder till fler jobb, större invånarantal som leder till ökat tryck på bostäder, vilket ger mer byggande och stora byggföretag blir intresserade. Göran Cars, professor i samhällsplanering vid KTH, ser stor potential i Sverige för ytterligare etableringar. Han menar att varje kommun ska gräva

där den står och hitta sina egna unika tillgångar och förutsättningar, som kan framhävas och användas. Men det finns även ett stort nationellt ansvar, såsom infrastruktur för att kunna locka högkompetent personal till orten. Är det inte smidigt att röra sig till och från platsen lyckas man inte attrahera kompetent arbetskraft och då kommer inte företagen.

Svensk Byggtidning

Krabbor rensar vattnet från Hamnbanan

I Göteborg bygger Skanska Hamnbanan – en stor järnvägslink för gods till och från hamnen. Just nu pågår grundläggningsarbeten, markarbeten och sprängningar i området. Insatser med stor påverkan på omgivningen. Bland annat måste det vatten som uppkommer när man schaktar stora jordmassor renas innan det kan släppas ut i dagvattennätet. Till det använder man skal från amerikanska krabbor. Det biologiskt nedbrytbara ämne som utvinns ur skalerna fungerar som en magnet för de farliga partiklarna. De klumpar därmed ihop sig och sjunker till botten i reningstankarna. Här har Skanska hittat en teknik som inte bara är ofarlig ur ett miljö- och arbetsmiljöperspektiv, utan också tar vara på en restprodukt från fiskeindustrin som annars skulle bli avfall. Det ligger helt i linje med deras idé om ett hållbart samhällsbyggande.

Branschaktuell

FRONTSITE

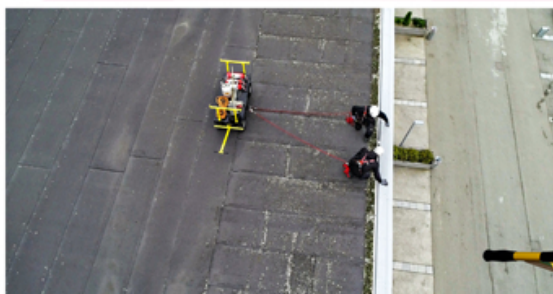
**Vi är en komplett partner
inom ställningstillbehör
med unik service!**

Fallskyddspaket till bra priser!

Vinter och sommarhandskar

Tel. 0709 - 48 31 32 fredrik@frontsite.se

FRONTSITE.SE

Därför valde jag ställning

Han skulle bli bonddräng men började montera lastbilskarosser.

Vägen till ställning gick via mammas nya kille. Tillsammans äger de två nu hela firman.

Vad är grejen med att bygga ställning?

Det är något speciellt. Idealet vore att montera ställning två dagar i veckan, och sköta kontoret resten av tiden. Men det funkar tyvärr inte. Jag bygger ställning ungefär varannan månad och då är jag verkligen ”här och nu”. Det är en skön känsla. I min yrkesroll ska jag annars hela tiden ligga steget före.

Vad har du för roll i företaget?

Jag är VD för Monteringsställningar AB i Sala, men skulle egentligen blivit bonddräng. Min Plan B, om jag någon gång byter jobb igen, är att driva en mysig kvartersterg. Jag älskar att laga mat. Vi är ett gäng kompisar som bjuder varandra på middag en gång i månaden och när det är min tur står jag i köket hela dagen. Förra gången bjöd jag bland annat på torskrygg med friterad palsternacka och potatisstomp. Det har hänt att jag har bjudit på personalfest med hemlagat käk. Hittills har det inte blivit surströmming, även om jag själv med förtjusning äter den fermenterade firren varje månad.

Jag är med i en surströmmingsklubb. Vi är ambassadörer för Röda Ulven och jag älskar surströmming.

Du kan också skriva vinodlare på ditt CV?

Ja, haha, jag odlar druvor hemma i trädgården. I år skördade jag mängder av vindruvor och tillverkade mitt eget vin. Första satsen blev si sådär, men den andra omgången är riktigt god.

Hur ska en bra chef vara?

Jag strävar efter att vara tydlig och inkännande och låter gubbarna ta mycket eget ansvar. Våra anställda är grymma på sitt jobb och jag har ett stort förtroende för dem. Det är en fröjd! Några har jobbat här så länge att de fått guldklocka och alla har från början kommit in som lärlingar och lärt sig yrket hos oss.

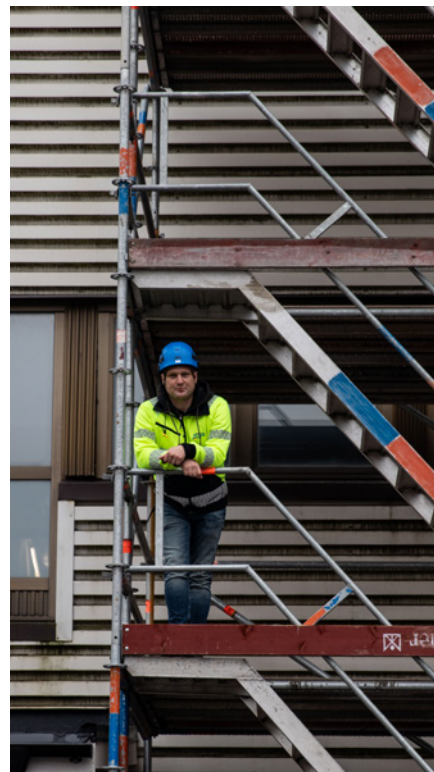
Det är viktigt att ta hand om personalen. Friskvård i alla former är något som jag gärna uppmuntrar våra anställda till. Även om yrket har utvecklats – vi bygger inte längre med träplankor och stålrör, som när jag började – så är jobbet fortfarande otroligt fysiskt. Man måste ta hand om kroppen så att den håller.

Jag tycker också att vi ska ha kul tillsammans, det svetsar samman gänget. Vi har åkt på allt ifrån fiskeresor till spahelger tillsammans.

Jag månar om att vårt lilla ställningsföretag ska vara en familjär arbetsplats där vi bryr oss om varandra. Företaget har åtta fast anställda varav jag, min mor och hennes exman Sven Le Vau är tre. Det är tack vare Sven som jag hamnade i ställningsbranschen.

Hur gick det till?

Jag skulle egentligen bli bonddräng. Jag har alltid älskat djur och natur och brukade hjälpa till på min morbrors bondgård. Därför utbildade jag mig på Naturbruksgymnasiet, men efter skolan fick jag jobb som karossmontör på en lastbilsfirma och blev kvar där i fyra år. Det var när jobben sinade som jag vände mig till mammas nya kille. Sven alltså. Han erbjöd mig jobb som ställningsmontör. Datumet glömmmer jag aldrig, det var 03-03-03. Jag trivdes från första stund. Jag var van att montera, så jobbet i sig var ganska likt mitt förra. Men det är betydligt roligare och mer omväxlande att jobba som ställningsmontör än att hela tiden stå i samma verkstad. Jag uppskattade miljöombytena och att hela tiden träffa nya människor. Den enda gången jag saknade verkstaden var när det ösregnade, haha.

Och sedan avancerade du till VD?

Ja, ganska snart fick jag axla en arbetsledande roll och ansvarsområdena växte hela tiden. För fyra år sedan gick jag in som VD även på pappret, i samma veva som jag också blev delägare i företaget. Nu är Sven 65 år och har trappat ner. Han har en fri roll och är ändå här varje dag och bidrar med sitt kunnande. Han och mamma har separerat, men hon jobbar också här. Hon sköter en del administrativa sysslor och erbjuder friskvård i form av massage. Vi är ett familjeföretag.

Hur ser du på företagets framtid?

Den är ljus! Just nu har vi ett stort projekt på nya sjukhusbygget. Även om tendensen är att många mindre företag köps upp av jättarna så tror jag att det finns en plats för oss små. Vi bidrar med det familjära och pålitliga i den lilla skalan.

Text: Birgitta Lindvall Wiik

Bild: Adam Johansson

FAKTA

Namn: Kenny Nyberg

Ålder: 40 år

Bor: I Sala

Gör: VD och delägare, Monteringsställningar AB i Sala

Familj: Fru och två barn, 6 och 2 år

Kuriosa: Är medlem i både whiskyklubb och surströmmingsklubb. Äter surströmming en gång i månaden!

Tre snabba till leverantörerna

Per Hammar – teknisk chef Layher:

Vad får er att ta fram en ny produkt eller ett nytt koncept?

– Layher finns i 40 länder och vi tar löpande fram nya produkter och utvecklar befintliga för den globala marknaden. Ställningssystem och särskilda komponenter utvecklas både på förfrågan och där vi ser ett behov eller en förbättring. Vi i Sverige tar även fram produkter för vår marknad och vissa av dem lanseras även internationellt.

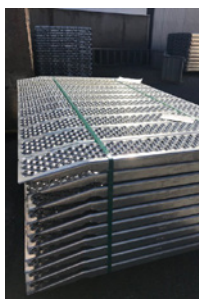
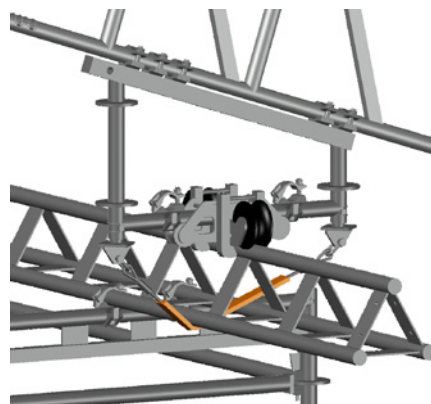
Vilka utmaningar och behov ser ni i framtiden?

– Jag tror att kraven, eller snarare efterlevnad av de befintliga kraven, på ställningssystem kommer att öka. Som att ha sin dokumentation i ordning, utbildningsbevis för sina montörer på plats och en sund affärskultur med pålästa projektledare. Jag tror också vi kommer se en ökad digitalisering och samordning med andra företag inom bygg och infrastruktur, där de som är drivna och ligger i framkant når en bredare marknad och kan specialisera sig.

Har ni någon nyhet ni vill berätta om?

– Vi har flera nya produkter men vi är särskilt stolta över Keder XL lyftsäkring för rullbara tak. Det är en helt ny produkt som utvecklats efter ett behov vi sett. Nu har vi utvecklat en effektiv, lätthanterlig produkt som tål vindkrafter och håller ett marknadsmässigt pris. Lyftsäkringen har processats under lång tid och genomgått granskning av både detaljer och provberäknats på flera möjliga lastscenarier. Vi har även gjort riskanalyser utifrån användande och handhavandefel. Lyftsäkringen har också genomgått en serie med fysiska tester på KTH:s mekaniska laboratorium i Stockholm. Resultatet blev den nya lyftsäkringen för våra rullbara tak med följande fördelar:

- Förebygger att rullbara väderskydd lyfter vid vindlaster
- Enkel att montera och nedmontera i takfotskonsollen
- Orangefärgat slitskydd – underlättar visuell kontroll över montage/demontage
- Lyftsäkringen låser med en vertikal uppåtriktad dimensionerad bärförmåga på 45 kN, tillåten last är 30 kN

Johan Karlsson – teknisk försäljning PcP:

Vad får er att ta fram en ny produkt eller ett nytt koncept?

– PcP lyssnar kontinuerligt på sina kunders behov. Märker man att det finns något som vikan hjälpa till med och som kanske kunden och PcP ett mervärde, så stöttar vi detta och tar fram en prototyp. Därefter testas den tillsammans med kund och sedan lanseras den, om det blir en godkänd produkt.

Vilka utmaningar och behov ser ni i framtiden?

– Alla går in mot lite tuffare tider med Covid-19 och det är viktigt att hitta saker som man kan hjälpa företagen med, behöver inte vara försäljning av plank och trappor. Kunden kanske har behov av att rusta upp det sortiment hen sitter på och

då är PcP ett väldigt bra komplement till detta. PcP har ett brett utbud och kan hjälpa till på flera olika sätt.

Har ni någon nyhet ni vill berätta om?

– Jag tog fram hissplattformen i aluminium för Alimak- och Scandlimper-hissarna när jag började på PcP. På min tidigare arbetsplats såg jag snickarna eller hissmontörerna lägga plywood framför 2-2,4 tons-hissarna, vilket tog en massa tid att passa till med sågning och regler. Tillsammans med uthyrare av hissar tog vi fram en säkrare, bättre produkt som är av icke organiskt material, halkfri, snabbmonterad och framför allt lätt att hantera. Denna har i dag blivit storsäljare både till ställningskunder och framförallt de som hyr ut bygghissar. Plattformen läggs mellan hiss och stampen.

Niklas Andersson – teknisk chef PlusEight System:

Vad får er att ta fram en ny produkt eller ett nytt koncept?

– Det vardagliga samtalet med kunder är viktigt, det är här vi kan fånga upp deras problem och frågeställningar. Inte alltid stora problem, men sådana våra kunder stöter på dagligdags. Det resulterar kanske inte alltid i helt nya revolutionerande produkter, men vi ser det som minst lika viktigt att ta fram produkter som ökar effektiviteten i vardagen.

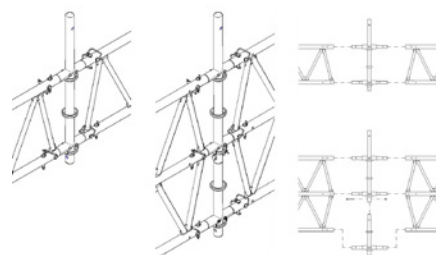
Vilka utmaningar och behov ser ni inför framtiden?

– Vi märker av att det oftare ställs krav på att redovisa konstruktionshandlingar, samtidigt som tidsaspekten fortfarande är den styrande faktorn. Man behöver ha svar snabbt!

Vi tror på en utökning av digitala dimensioneringshjälpmedel, liknande vår ”Digitala lasthandbok” och ”Skyltställsprogram” där kunden själv kan fylla i parametrar och få ut dimensioneringshandlingar på några minuter.

Har ni någon nyhet ni vill berätta om?

– Vi vill passa på att slå ett slag för det senaste tillskottet till vårt modulära balksystem (ABM). Förutom vår 0,5m höga balk (ABM05) finns även en 1,0m hög balk (ABM10). Det är bara själva balksektionerna och den extra påbyggnadsdelen för balkskarven som är unik, i övrigt används samma detaljer som till den 0,5m höga balken (ABM05). ABM10-balken har ungefär dubbelt så hög lastkapacitet som ABM05-balken.

Jan Mellgren – försäljningschef Haki:

Vad får er att ta fram en ny produkt eller ett nytt koncept?

– Ska man utveckla en befintlig produkt eller behöver man kanske utveckla en helt ny? Idéer till nya produkter eller lösningar kommer oftast från marknaden och det är alltid viktigt att lyssna på användaren och dess behov – där har vi funktionen och hanteringen av produkten. Även våra egna medarbetare är en källa till utveckling med sin produktkännedom. Ställningsbygga-

rens framtida arbetsmiljö kräver att man hela tiden gemensamt måste utveckla idéer och användningsområden.

Vilka utmaningar och behov ser ni i framtiden?

– Jag vill gärna se på alla möjligheter vi har i framtiden genom digitalisering och teknisk utveckling av branschens tjänster tillsammans med kunder och marknaden.

Har ni någon nyhet ni vill berätta om?

– Vi vill passa på att visa en nyhet från oss med TechniSpan fackverksbalk, som med upplagslängd enligt bilden har en lastkapacitet upp till 5 kN/kvm. Systemet är mycket snabbt att montera och minimerar upphängningspunkter vid stora spännvidder och är helt integrerat med HAKI's ställningssystem. Bilden visar 16m spännvidd.

Stefan Olsson – försäljningschef Peri:

Vad får er att ta fram en ny produkt eller ett nytt koncept?

– Eftersom PERI är ett multinationellt företag med dotterbolag (63) över världen så är det många önskemål gällande produkter och koncept. Först och främst så lyssnar vi på våra kunders önskemål om nya produkter, samtidigt som vi själva jobbar med att ständigt förbättra de produkter vi har. När det gäller att ta fram helt nya koncept är det ofta nytt regelverk som ligger till grund för detta.

Vilka utmaningar och behov ser ni inför framtiden?

– PERI är en rätt ny aktör på ställningsmarknaden jämfört med många av våra konkurrenter. Vår utmaning ligger i att ta marknadsdelar från konkurrenter genom att erbjuda produkter, säkerhet och service som har ett högt värde för ställningsentreprenörer och byggföretag. Vi ser detta som en spännande utmaning! Vi arbetar också för en mer professionell och trygg ställningsmarknad och anser att det finns ett stort behov av utökade kontroller av produkter och säkerheten på arbetsplatser. Vi vill också och höja värdet av produkter och service som ställningsbranschen erbjuder.

Har ni någon nyhet ni vill berätta om?

– Här vill vi så klart berätta om vår fasadställning PERI UP Easy som har ett inbyggt fallstopp. Det innebär att alla skyddsräcken monteras från underliggande nivå, vilket gör att den som bygger redan har ett fallstopp på plats när de går upp till nästa nivå. Säkrare än så kan det inte bli!

STIB önskar er
alla en God Jul &
ett Gott Nytt År

Effektiv säkerhet för en högst effektiv byggnadsställning

Med +8 HiMount monteringsplattform kan en person montera ställningens fasta skyddsräcken och vertikaler med skarvning i bomlagnivå för optimal styrka. Allt under full säkerhet.

Materialhållare för gitterräcken

Materialhållare spiror/horisontaler

Hjul för transport upp och ned

Lås för räcke

Omvänd broms

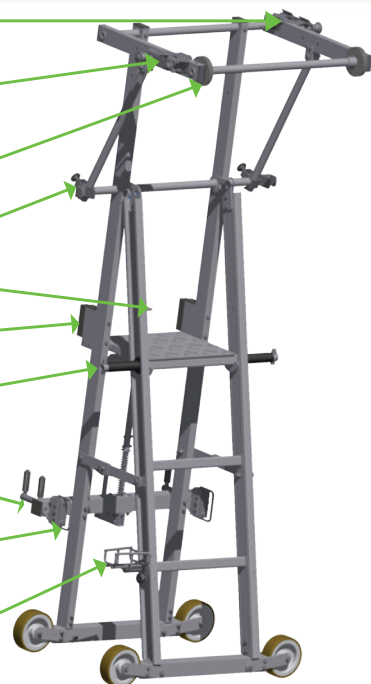
Glidkuddar för överräcke

Extra fotsteg

Gaffel hindrar stjälpning åt alla håll

Handtag för Gaffel

Korg för långa spiror/horisontaler

- fungerar lika bra vid nedmontering.
- har materialhållare för spiror, gitterräcken, horisontaler, mm som ökar material hanteringssäkerheten samtidigt som de ökar effektiviteten i bygandet.
- fälls lätt ihop och säkras med inbyggda transportsäkringar när arbetet är färdigt.

PlusEight System AB

info@pluseight.com

www.pluseight.com

Göteborg
031-779 90 50

Stockholm
08-514 950 80

STÄLLNINGSAKTUELLT 31

ALLROUND FW FACKVERKSSYSTEM

Mångsidig problemlösare med obegränsade tillämpningar

- ▶ Perfekt integrerat i Layher Allround-systemet
- ▶ Smidiga och lättbyggda delar
- ▶ Stora spännvidder och hög lastkapacitet

Allround FW möjliggör takrenovering utan belastning. Caroli kyrka i Malmö.

Allround FW

Högaktuellt

Allround FW Fackverkssystem. En praktisk problemlösare där bara fantasin sätter gränserna. Du bygger snabbt och smidigt stödbalkar, utkragningar, hängställningar, arbetsplattformar - eller vad du vill!
– Mer möjligheter från Layher.

Läs mer på www.layher.se

GOD JUL & GOTT NYTT ÅR
ÖNSKAR VI PÅ

Layher®

Mer möjligheter. Ställningssystemet.